

MAA, JOTA RAKENNETAAN HYVIN, VOI HYVIN

RAKENNUSTEOLLISUUS RT:N
VAALITEEMAT JA
-TAVOITTEET 2023

.RT

Rakennamme hyvää yhdessä

Maailma ympärillämme on rajussa muutoksessa, kun lähestymme kevättä ja eduskuntavaaleja. Epävarmuutta ja turvattomuutta luo ennen kaikkea Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota sekä sen moninaiset seuraukset. Energiakriisi on nostanut sähkön hintaa, ja kiihtyvä inflaatio nakertaa ihmisten ostovoimaa. Markkinoiden toimivuus on koetuksella ja lähitulevaisuuttamme varjostaa laman uhka.

Ajan vaikeutta lisää se, että uudet haasteet kaatuvat päälle, vaikka vanhojakaan ei ole vielä ratkaistu. Haasteiden ratkaisemiseen liittyy kuitenkin aina myös uusia mahdollisuuksia. Siksi meidän on pystyttävä yhdessä parempaan. Tarvitsemme eteenpäin katsovaa päätöksentekoa, joka mahdollistaa investoinnit kasvuun ja luo taloudelliset edellytykset hyvinvoinnille sekä yhteiskunnan uudistumiselle entistä kestävämmäksi.

Rakennusteollisuudessa olemme kuluneen vuoden aikana yhdessä sidosryhmiemme kanssa analysoineet muutoksessa olevaa toimintaympäristöämme perusteellisesti ja uudistaneet strategiamme vastaamaan käsillä oleviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Visiomme on kestävästi kasvava ja turvallinen Suomi, jossa laadukkaiden elinympäristöjen ja rakentamisen merkitys hyvinvoinnin luojina ymmärretään.

Samalla olemme rakentaneet omat vaalitavoitteemme ja lupauksemme. Haluamme jättää positiivisen jäljen ja näyttää tietä ratkaisuihin, joista tulevat sukupolvet kiittävät. Näistä haluamme nyt käydä avointa ja ratkaisukeskeistä keskustelua ennen kaikkea ehdokkaiden kanssa, joista tulevat vastuunkantajat valitaan.

Sillä maa, jota rakennetaan hyvin, voi hyvin.

Toimitusjohtaja,
Aleksi Randell

Tavoitteena kestävästi kasvava ja turvallinen Suomi

Asuminen ja kaupungit

LUPAAMME RAKENTAA JÄRKEVÄN HINTAISTA ASUMISTA – KUNHAN YHTEISKUNTA EI ASETA SILLE ESTEITÄ

Rakennamme 35 000 uutta asuntoa vuosittain, tuplaamme korjausrakentamisen ja jätämme jälkeemme kestävämmän sekä viihtyisämmän ympäristön. Tähän tarvitsemme toimivat asunto- ja rahoitusmarkkinat sekä mahdollistavan lainsäädännön.

Turvallisuus ja kilpailukyky

LUPAAMME RAKENTAA SUOMESTA TURVALLISEMMAN JA SAAVUTETTAVAMMAN – KUNHAN RAHOITUS ON KUNNOSSA

Parannamme Suomen kilpailukykyä, edistämme sujuvaa liikkumista sekä varmistamme huoltovarmuuden kannalta kriittiset reitit. Taaksemme tarvitsemme päättäjiltä pitkäjänteisen suunnitelman Suomen liikenneverkon kehittämiseksi ja sille riittävän rahoituksen.

Kestävämpi huominen

LUPAAMME KESTÄVÄMMÄN TULEVAISUUDEN – KUNHAN POLITIIKKA ON FIKSUA

Vähennämme rakentamisen päästöjä, rakennamme toimivampia ja energiaviisaita asuin ympäristöjä sekä edistämme rakentamisen kiertotaloutta. Tarvitsemme kuitenkin enemmän vähähiilistä energiantuotantoa, merkittävästi lisää TKI-panostuksia sekä kiertotalouden esteiden purkamista.

Lupaamme rakentaa järkevän hintaista asumista – kunhan yhteiskunta ei aseta sille esteitä

Kaupungit ovat koko Suomen kasvun moottoreita. Asuntojen puute ei saa muodostua niiden kehittymisen esteeksi. Kaikilla pitää olla mahdollisuus tarpeitaan vastaavaan, järkeväen hintaiseen asumiseen. Tarvitsemme kokonaisvaltaista ajattelua, tontteja ja rahoitusta.

LUPAAMME

Rakentaa 35 000 asuntoa vuosittain suomalaisten eri elämäntilanteisiin ja tarpeisiin.

Tehdä sen terveellisesti, laadukkaasti ja turvallisesti.

Jättää jälkeemme kestävämmän, toimivamman ja viihtyisemmän elinympäristön.

MUTTA TARVITSEMME

1

Toimivat asunto- ja rahoitusmarkkinat, jotka mahdollistavat riittävät investoinnit ja asuntotuotannon.

2

Mahdollistavan lainsäädännön sekä sujuvampia kaavoitus- ja lupaprosesseja.

3

Korjausrakentamisen osaamiskeskittymän, jotta voimme toteuttaa EU:n korjausrakentamishjelmat ja parannamme rakennusten energiatehokkuutta.

4

Yhteiskunnan tukea, jotta voimme rakentaa asuntoja ikääntyville, pienituloisille ja erityisryhmille.

5

Taloustiedettä hyödyntävää kaupunkipolitiikkaa, joka turvaa kaupunkien elinvoiman ja kasvun.

Suomeen
tarvitaan vuosittain

35 000
uutta asuntoa

ONNISTUMINEN EDELLYTTÄÄ TONTTEJA, RAHOITUSTA JA SUJUVAA SÄÄNTELYÄ

Suomessa asuntojen hinnat ovat nousseet selvästi muita Pohjoismaita hitaammin. Suomen Pankin mukaan hinnannousua on jarruttanut runsas asuntorakentaminen. Tämän etulyöntiaseman säilyttäminen vaatii tulevaisuudessakin riittävää tonttitarjontaa, sujuvaa kaavoitusta sekä toimivia rahoitusmarkkinoita. Alan sääntelyä on uskallettava kehittää mahdollistavalla tavalla.

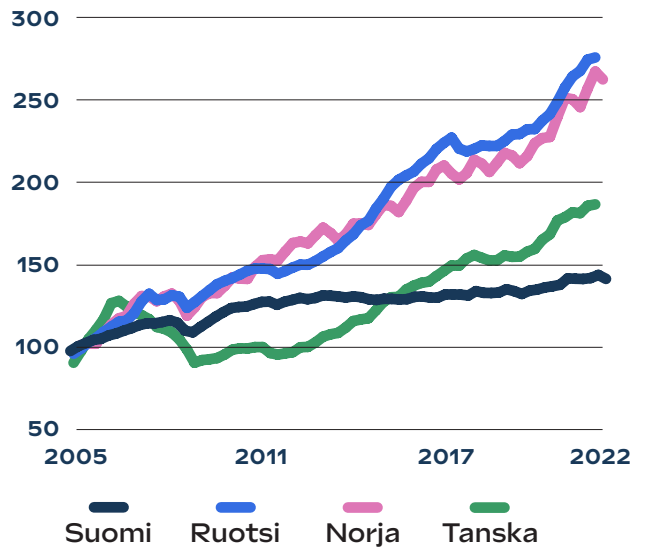
Riittävän asuntomäärän
rakentaminen luo

150 000
työpaikkaa

ASUMISEEN JA RAKENTAMISEEN KOHDISTUU KASVAVIA PAINeita

Ennustettu väestönkasvu ja Suomen pitäminen kasvu-uralla edellyttävät VTT:n mukaan vähintään 35 000 asunnon rakentamista vuosittain. Ilman riittävää ja oikeanlaista asuntotarjontaa työvoima ei liiku ja alueellinen eriarvoisuus lisääntyy. Oikein kohdennettua korjausrakentamisen määrää on kaksinkertaistettava, jotta rakennukset pysyvät käytössä pidempään ja kuluttavat vähemmän energiaa.

ASUNTOJEN HINNAT (2005=100)

ASUMISEN HAASTEIDEN RATKOMINEN AVAA MONIA OVIA

Asuntotarpeeseen vastaaminen tarkoittaa 700 000 asunnon rakentamista 2040 mennessä. Se tarkoittaa 200 miljardin euron investointeja. Työvoimavaltaiseen ja verointensiiviseen rakentamiseen käytetyt eurot vauhdittavat koko taloutta ja tuottavat lisää verotuloja. Suomeen tarvitaan parempaa kaupunkipolitiikkaa. MAL-sopimusten pitää toimia valtion ja kuntien yhteisenä kasvuvisiona.

Lupaamme rakentaa Suomesta turvallisemman ja saavutettavamman – kunhan rahoitus on kunnossa

Toimiva logistiikka on turvallisen yhteiskunnan selkäranka. Laaja, harvaan asuttu maa tarvitsee nykyaikaisen väyläverkon ja liikenneinvestointeja turvaamaan kriisinkestävyyttä sekä alueiden menestystä.

LUPAAMME

Rakentaa vahvat
väyläyhteydet Suomesta
länteen ja varmistaa
huoltovarmuudelle
kriittiset reitit.

Parantaa
vientiteollisuuden
logistista kilpailukykyä
ja ihmisten sujuvaa
liikkumista asuinpaikasta
riippumatta.

Rakentaa
väyläratkaisuillemme
vähäpäästöisempää ja
turvallisempaa
yhteiskuntaa.

MUTTA TARVITSEMME

1

Kunnianhimoisen vision Suomen liikenneverkon kehittämiseksi ja pitkäjänteisen suunnitelman sen toteuttamiseksi – muiden Pohjoismaiden tapaan.

2

Isoille väyläinvestoinneille uudenlaisia, budjettikehyksen ulkopuolisia rahoitusmalleja, joissa hyödynnetään esimerkiksi valtion omaisuuden myyntituloista saatavaa vipuvaikutusta.

3

Riittävän rahoituksen
1) kehitysinvestoineille ja
2) perusväylänpidolle joka vuosi
– muuten emme saa kirittyä
korjausvajetta kiinni.

4

EU-rahoituksen systemaattisempaa ja suurempaa hyödyntämistä.

5

Lisää liikenneinvestointien dynaamisten vaikutusten tutkimusta ja sen ympärille monitieteistä osaamisklusteria.

SUOMELLA ON PAHA TAPA, JOKA VIE MEITÄ KEHITYKSESSÄ TAAKSEPÄIN

Eduskunnan hyväksymä Liikenne 12 -ohjelma linjaa väylärahoitustarpeen, mutta sovitusta tasosta on lipsuttu jo ohjelman alkumetreillä. Väylärahojen nakertamisesta on tullut Suomelle paha tapa. Se näkyy etenkin tiestöllä, jolla liikkuu 90 prosenttia tavaratonneistamme. Olemme alimitoitaneet perustienpidon rahoituksen koko 2000-luvun ja puolittaneet tieinvestoinnit 1990-luvun alun tasosta.

Ruotsi investoi seuraavan 10 vuoden aikana liikenneinfraan liki kolminkertaisesti sen mitä Suomi.

TAKAMATKA MUUHUN POHJOLAAN ON KUROTTAVA KIINNI

Panostuksemme liikenneinfraan ovat jääneet jälkeen muista Pohjoismaista. Tilanne pitää korjata. Toteutetaan uudet nopeat raideyhteydet. Hyödynnetään avaininvestoinneissa budjetin ulkopuolisia rahoitusmalleja vivuttaen niitä valtionomaisuuden myyntituloilla. Otetaan aktiivisempi rooli EU:n liikennepolitiikassa ja -rahoituksessa.

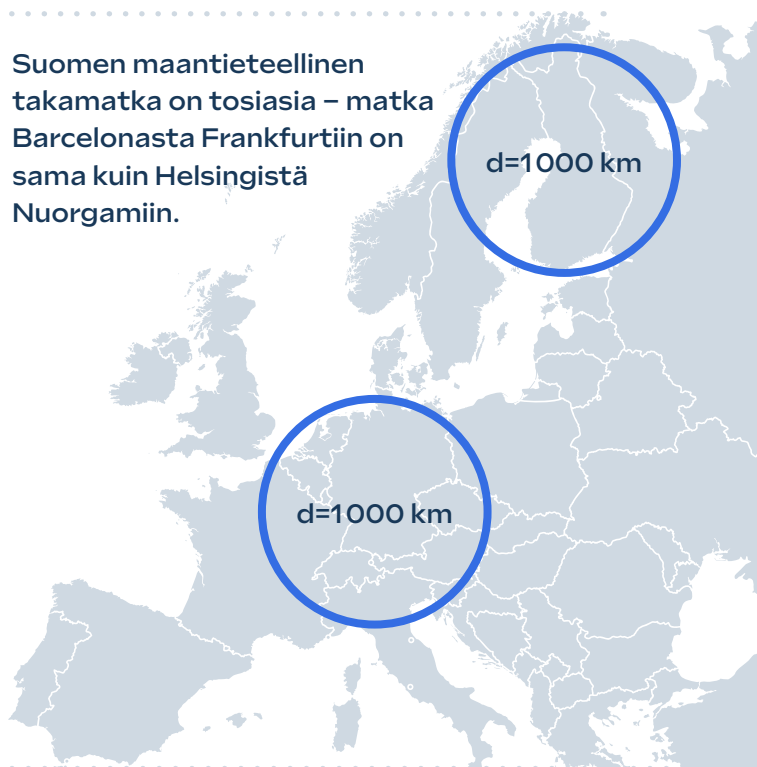
2500 km

päällystämistä tarvitsevaa tietä jää päällystämättä vuonna 2023, mikä vastaa matkaa Helsingistä Utsjoelle ja takaisin.

LIIKENNEINFRAN KEHITTÄMINEN LUO TURVAA TULEVAISUUTEEN

Maantieteellinen sijaintimme vaikuttaa paitsi vientiyritysten toimintaedellytyksiin, myös huoltovarmuuteemme. Suomi on liitettävä liikenteellisesti länteen, ja maan eri osien välinen saavutettavuus on nostettava uudelle tasolle. Vihreä tulevaisuus edellyttää lataus- ja jakeluinfraan rakentamista. Väyläverkon modernisointi onnistuu vahvaa väylävisiota määrätietoisesti toteuttamalla.

Suomen maantieteellinen takamatka on tosiasia – matka Barcelonasta Frankfurtiin on sama kuin Helsingistä Nuorgamiin.

Lupaamme kestävämmän tulevaisuuden – kunhan politiikka on fiksua

Rakennusala on sitoutunut Suomen ilmastotavoitteisiin. Ala tarjoaa monipuolisesti ratkaisuja energiatehokkuuden lisäämiseen, kiertotalouden kehitysloikkaan sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseen.

LUPAAMME

Vähentää
rakennetun ympäristön
ja rakentamisen
päästöjä 66 prosenttia
2035 mennessä.

Vähentää
luonnonvarojen
käyttöä kiertotaloutta
edistämällä ja
ehkäistä
luontokatoa.

Rakentaa toimivia,
energiaviisaita asuin-
ympäristöjä, jotka
kestävät ilmaston-
muutosta.

MUTTA TARVITSEMME

1

Maankäytön suunnittelua, joka kannustaa tiiviimpään yhdyskuntarakenteeseen sekä edistää luonnon monimuotoisuutta.

2

Tuplamäärän energiatehokkuutta parantavaa korjausrakentamista vuosittain.

3

Entistä vähähiilisempää ja paikallisempaa energiantuotantoa nopeutetulla aikataululla.

4

Merkittävästi lisää TKI-panostuksia sekä oikein kohdennettuja energia- ja investointitukia.

5

Teknisesti toimivaa ja taloudellisesti järkevää hiilipäästöjen sääntelyä.

6

Kiertotalouden esteiden purkamista sekä uusiomateriaalien ja -tuotteiden käytön edistämistä varsinkin julkisissa hankkeissa, teknologia- ja materiaalineutraalisti.

Rakennettu ympäristö tuottaa

35%

kasvihuonekaasupäästöistä.
Vähennyspotentiaali on siis valtava.

PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN VAATII ENERGIATEHOKKAAN RAKENNUSKANNAN

Olemassa oleva rakennuskanta tuottaa 76 prosenttia koko rakennetun ympäristön päästöistä. Rakennusten energia-
tehokkuuden parantaminen on tärkeää sekä ilmaston että talouden näkökulmasta. Samalla tarvitaan entistä vähähiilisempää ja paikallisempaa energiantuotantoa nopeutetulla aikataululla.

RAKENNETAAN ILMASTOTEKOJA

Energiakriisin keskellä tarvitaan energia-
viisaitoimia. Oikein kohdennetuilla
investoinneilla on mahdollisuus muuttaa
kuntien korjausvelka vihreän kasvun
alustaksi ja panna Suomen koulut, päivä-
kodit ja tiet kuntoon. Samalla on tuettava
ja nopeutettava myös taloyhtiöiden
sekä kotitalouksien väistämättömiä
energiatehokkuusremontteja.

2x

EU:n Renovation Waven mukaan
korjausrakentamisen määrä pitää
kaksinkertaistaa.

Suomessa betonin kierrätysaste on

80%

– maailman huippuluokkaa.

ALAN TUOTTAVUUSLOIKKA VAATII LAAJOJA TKI-PANOSTUKSIA

Rakennettu ympäristö on huomioitava
laajasti TKI-tiekartassa, ja TKI-panostuksia
alaan on lisättävä. Rakentamisen kierto-
talouden ja alan tuottavuusloikan kannalta
olennaisimmat sekä kustannus-
tehokkaimmat toimenpiteet ovat
rakennusmateriaalien uudelleenkäyttö ja
kierrättäminen sekä rakennustuotteiden
valmistuksessa käytettävät uudelleen
hyödynnettävät materiaalivirrat.

Viisi syytä, miksi rakentaminen kannattaa

1

Työllisyys

Miljoona euroa rakentamiseen työllistää 11–14 henkilöä. Rakentamisen kotimaisuusaste on suuri verrattuna muihin aloihin.

2

Verotulot

Verojen osuus on 34–46 prosenttia rakentamiseen sijoitetuista euroista.

3

Kilpailukyky

Asunto- ja infrarakentaminen parantavat työvoiman ja rahdin liikkuvuutta. Kasvua edistetään parantamalla saavutettavuutta.

4

Vipu

Hyvin valittu rakennuskohde vivuttaa moninkertaisesti muuta rakentamista.

5

Kestävä kasvu

Rakentaminen ylläpitää ja kasvattaa talouden tuotantopotentiaalia. Rakentamisella on mahdollisuus vähentää päästöjä.

39 mrd. €

Rakennustuotannon arvo vuonna 2021.

×

34–46 %

Jokaisesta rakentamiseen sijoitetusta eurosta yhteiskunta saa suuresti takaisin.

=

13–18 mrd. €

Yhteiskunta saa suoria hyötyjä rakentamisesta keskimäärin 13–18 miljardia euroa. Tämän lisäksi tulevat rakentamisen välilliset hyödyt talouden kasvun ja työllisyyden muodossa.

60 %

Rakennusinvestoinnit ovat 60 % Suomen kaikista investoinneista.

Rakentaminen
6 %

Rakennusten energiakäyttö
29 %

Liikenne, teollisuus ja muut
65 %

JOKA VIIDES SUOMALAINEN TYÖLLISTYY RAKENTAMISESTA TAI RAKENNETUN YMPÄRISTÖN HOIDOSTA

RT RAKENNUS- TEOLLISUUS

Haluamme jättää positiivisen jäljen
ja olla mukana rakentamassa ratkaisuja,
joista myös tulevat sukupolvet kiittävät.

[Rt.fi/vaalit2023](https://rt.fi/vaalit2023)

